

Aplikacja radcowska rok I konspekt wykładów z zakresu części ogólnej zobowiązań:

Wykład nr 1

1. Zasada swobody umów i jej ograniczenia.

- istota zasady swobody umów
- ograniczenia wynikające z ustawy
- ograniczenia wynikające z natury zobowiązań
- ograniczenia wynikające z zasad współżycia społecznego
- skutki naruszenia granic swobody umów.

2. Nadzwyczajna zmiana stosunków i jej wpływ na stosunek zobowiązaniowy – klauzula rebus sic stantibus.

- materialnoprawne przesłanki stosowania klauzuli
- określenie konsekwencji spełnienia się przesłanek z art. 357¹ kc
- tryb postępowania.

3. Zasada walutowości.

- ograniczenia prawne i praktyczne
- prawo wyboru waluty przy spełnieniu świadczenia.

4. Zasada nominalizmu – zagadnienia ogólne.

- umowna klauzula waloryzacyjna
- waloryzacja sądowa i wyłączenia przedmiotowe.

Wykład nr 2

Odsetki i ich rola w obrocie prawnym.

1. Odsetki jako wynagrodzenie za korzystanie z cudzych pieniędzy (odsetki kapitałowe).

- źródła powstania odsetek kapitałowych
- wysokość odsetek kapitałowych
- maksymalne odsetki umowne (zakres działania art. 359 § 2¹ kc)
- zakaz anatocyzmu przy odsetkach kapitałowych.

2. Odsetki za opóźnienie.

- odsetki ustawowe a odsetki umowne
- odsetki za opóźnienie a możliwość żądania odszkodowania (art. 481 § 3 kc)
- zakaz anatocyzmu przy odsetkach za opóźnienie

3. Przedawnienie odsetek:

- odsetki jako świadczenie okresowe
- odsetki jako świadczenie uboczne
- przedawnienie roszczenia głównego a przedawnienie odsetek
- podstawy prawne związane z przedawnieniem odsetek przy umowie sprzedaży objętej art. 554 kc.

4. Odsetki w ustawie o terminach zapłaty w transakcjach handlowych.

Wykład nr 3

Kary umowne – problemy praktyczne.

1. Uwagi ogólne o karze umownej.

- dyspozytywność kary umownej
- akcesoryjność kary umownej
- funkcje kary umownej
- ograniczenia zastrzegania kary umownej a zasada swobody umów.

2. Kara umowna a szkoda wierzyciela.

- żądanie kary umownej a brak szkody wierzyciela
- ograniczenia możliwości żądania naprawienia szkody w razie zastrzeżenia kar umownych.

3. Kary umowne a odstąpienie od umowy – problemy prawne.

- odstąpienie od umowy ze skutkiem ex tunc
- odstąpienie od umowy ze skutkiem ex nunc
- dopuszczalność zastrzegania kary za odstąpienie od umowy
- kara umowna a ustawowe odstąpienie od umowy (art. 491 kc i art. 494 kc).

4. Miarkowanie kary umownej.

- instytucja miarkowania a klauzula generalna z art. 5 kc
- przesłanki miarkowania
- zagadnienie kary rażąco wysokiej
- wniosek pozwanego jako przesłanka możliwości miarkowania kary
- zakres zastosowania miarkowania.

5. Nietypowe kary umowne.

- kara umowna a zryczałtowane odszkodowanie gwarancyjne
- klauzule utraty uprawnień (klauzula przepadku)
- zagadnienie niepieniężnej kary umownej a art. 353¹ kc
- dopuszczalność sumowania kar umownych – problemy praktyczne.